

Grænseoverskridende arbejdere

Hvorfor det er så svært at tilfredsstillende arbejdsgivernes efterspørgsel efter billig arbejdskraft og samtidig beskytte arbejdsmigranternes rettigheder og dansk løn- og arbejdsvilkår?

1

Den danske udfordring

- 11 procent af de uddannede sosu'ere (undersköterska, skötare) har i dag baggrund i indvandring. 11-12 pct. af FOAs medlemmer har indvandrerbaggrund, heraf ¾ fra ikke-vestlige lande;
- Repræsentationen af elever med udenlandsk baggrund er steget fra 22 pct. af alle elever i 2012 til 32 pct. i 2020. I dag 1/3 ikke-vestlig oprindelse
- Fremtidig stor efterspørgsel, incl. arbejdsmigranter til private hjem
- Når ældre i de kommende år skal have hjælp til rengøring og personlig pleje, bliver det i stigende grad personer med udenlandsk baggrund, der kommer til at sørge for assistancen;
- Flere danske familier vil få råd til at købe hushjælp og hjælp til børnepasning (au pair mv.).

2

Arbejdsgivernes behov driver lovgivning

- Lovgivning domineret af fleksibel tilpasning til arbejdsgivernes efterspørgsel efter billig arbejdskraft udefra;
- Samfundsøkonomiske interesser næsten fraværende. Ikke rekruttering efter arbejdsmigranternes kompetencer, produktivitet og bidrag til samfundsøkonomien;
- Meget få lovmæssige hensyn til arbejdsmigranternes rettigheder;
- få hensyn til fagbevægelsens nationale krav til løn og arbejdsforhold. Ringe prioritering af kontrol med migranternes rettigheder (arbejdsvilkår, mv.)
- Stærke hensyn til at undgå dansk forsøgelse (adgangsbarrierer, intet arbejde = intet ophold). Overskygger hensyn ansættelsesrettigheder og samfundsøkonomi;

3

FOAs tilgang

- FOA hilser et endnu større antal flygtninge og indvandrere velkommen.
- Tilrejsende arbejdstagere skal have så gode muligheder som muligt for at kunne anvende deres faglige kompetencer på FOAs arbejdsmarked.
- FOA støtter international rekruttering. Det danske uddannelses- og arbejdsmarkedssystem skal have de nødvendige ressourcer og de rette redskaber til en effektiv integration på det danske arbejdsmarked
- FOA er engageret i introduktion til danske arbejdsmarkedsforhold og den danske velfærdsmodel, sprog- og kulturkurser, job- og uddannelsesvejledning mv.

4

Arbejdsmigranter til private hjem (au pair)

- FOA betragter arbejde i en børnefamilie med børnepasning og husligt arbejde er et helt almindeligt arbejde, som skal foregå på ordentlige danske vilkår. Det sikres ikke med den nuværende au pair lovgivning;
- Men det sikres heller ikke ved at afskaffe vi au pair-ordningen.
- Risiko for flere udsatte arbejdsmigranter: Migranter, der arbejder alene og bor evt. i arbejdsgivers hjem. Migranter uden jobalternativer. Migranter med økonomisk i gæld og stort behov for at kunne sende penge hjem. Måske samtidig på flugt fra noget. Uden lovgivning ingen klare regler og rettigheder, der skal overholdes (og kontrolleres af myndigheder).
- FOA foreslår derfor en ny arbejdsmarkedsordning for at få udenlandsk hjælp til børnefamilier, også fra lande uden for EU/EØS.

5

Lovreguleret arbejds- og opholdsopholdsordning for familiehjælper

- Afgrænsning til at arbejdsgivere kun kan være børnefamilier med hjemmeboende børn og arbejdet børnepasning og husligt arbejde;
- Løn efter dansk lønniveau baseret på arbejdets karakter med kombinationen af børnepasning og husligt arbejde;
- Klare arbejdsvilkår, tilsyn og beskyttelsesforanstaltninger, herunder fortsat forsikringer, betalinger af rejseomkostninger, krav til lønudbetalinger m.v.;
- Uden de forældede særkrav fra au pair-ordningen, som ikke stilles til andre hverken i udlændingeloven eller på det danske arbejdsmarked om arbejdstagerens særlige alder og med indblanding i arbejdstagers privatlivsforhold. Også ud med særkrav til opholdslængde og danskundervisning;
- Effektiv kontrol med, at disse lovkrav overholdes og efterleves.

6

FOA

Dansk model med store huller

Arbejdsgiverbestemt efterspørgsel + overvejende markedsbestemte løn- og ansættelsesvilkår + migranter med ringe markedsmagt og få rettigheder + stærkt begrænset offentlig control= store huller:

- Flygtninge og arbejdsmigranter kan skræmmes til at underskrive kontrakter om arbejde på prekære og måske slavelignende vilkår;
- Arbejdsgiver kan ofte ændre løn og vilkår efter selve ansættelsen;
- Tidsbegrænset ansættelse hos en arbejdsgiver gør dig helt afhængig af ydre beskyttelse, viden herom og faglig organisering til at håndhæve dine rettigheder.
- Tidsbegrænset ansættelse i hjemmet gør dig stærkt udsat for dårlig/kriminel behandling;
- Arbejdsmigranter, der finder ud af, at deres ansættelsesvilkår ikke er i overensstemmelse med lovgivningen om arbejdsindvandring, risikerer, at deres arbejdstilladelse tilbagekaldes eller forlængelse nægtes, og de udvises;

7

FOA

Faglig og politisk lære

- Når system, skabt til arbejdsgivers efterspørgsel efter højt kvalificerede stærke, udbredes til svage, kortuddannede udsatte, skaber det grobund for prekære arbejdsvilkår, hvor alt for meget er lovligt og endnu mere muligt.
- Derfor skal fagbevægelsen være der for de svage, forurettede og alt for dårligt beskyttede

8

FOA

Tak for ordet

Bent Gravesen, konsulent, FOA

Tlf. 0045 31 23 71 34

Email begr@foa.dk